

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

ניתנה ביום 02 פברואר 2022

המבקשת בסק"כ 55221-01-22

1. התאחדות התעשיינים בישראל

המבקשת בסק"כ 56051-01-22

2. לשכת המסחר תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר

-

המשיבה בשני ההליכים

1. הסתדרות העובדים הכללית החדשה

2. מדינת ישראל

3. חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ

4. חברת נמל אשדוד בע"מ

5. חברת נמל חיפה בע"מ

6. חברת תעבורה ימית אשדוד בע"מ

7. חברת תעבורה ימית חיפה בע"מ

8. אס.איי.פי.ג'י. טרמינל בייפורט חברה בע"מ (נמל המפרץ בחיפה)

9. נמל הדרום באשדוד

משיבות

לפני: סגן הנשיאה אילן איטח, השופטת לאה גליקסמן, השופטת חני אופק-גנדלר

נציגות ציבור (עובדים): גב' יעל רון, גב' חיה שחר

נציגי ציבור (מעסיקים): מר עצמון ליפשיץ, גב' ברכה סמו

ב"כ התאחדות התעשיינים בישראל - עו"ד מיכל וקסמן-חילי

ב"כ לשכת המסחר תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר - עו"ד שלומי לוי

ב"כ הסתדרות העובדים הכללית החדשה - עו"ד אלעד מורג ועו"ד מירי מלכי

ב"כ המדינה - עו"ד יעל ברלב ועו"ד יחיאל מיכל גרליק

ב"כ חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ - עו"ד דרור גל

ב"כ חברת נמל אשדוד בע"מ - עו"ד חיה ארמן ועו"ד מיכל הברפלד

ב"כ חברת נמל חיפה בע"מ - עו"ד עמי שחר

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

ב"כ החברת תעבורה ימית אשדוד בע"מ - עו"ד יעקב מלישקביץ

ב"כ חברת תעבורה ימית חיפה בע"מ - עו"ד רעות שגיב

ב"כ אס.איי.פי.ג'י. טרמינל בייפורט חברה בע"מ - עו"ד יחיאל כשר, עו"ד אסף פריאל

ועו"ד זיו וסרצוג

החלטה

1. לפנינו שתי בקשות צד בסכסוך קיבוצי כללי ובקשות למתן סעדים זמניים דחופים, למניעת שביתה בשתי חברות הנמל, חברת נמל אשדוד בע"מ (להלן - **נמל אשדוד**), וחברת נמל חיפה בע"מ (להלן - **נמל חיפה**) (להלן יחד - **הנמלים הוותיקים**), ובשתי חברות התעבורה הימית - תעבורה ימית אשדוד בע"מ ותעבורה ימית חיפה בע"מ (להלן יחד - **חברות התעבורה**), שעליה הכריזה ההסתדרות ביום 17.1.2022. בקשת צד אחת הוגשה על ידי התאחדות התעשיינים בישראל (סק"כ 55221-01-22), והבקשה השנייה הוגשה על ידי לשכת המסחר תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר (סק"כ 56051-01-22).
2. אחר זאת, הוגשו ארבע בקשות צד בסכסוך קיבוצי, על ידי כל אחד מהנמלים הוותיקים וכל אחת מחברות התעבורה (סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22 ; סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22), והתבקש כי הדיון בהן יתקיים בבית דין זה מכוח סעיף 24(ג) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט - 1969.
3. בהחלטת סגן הנשיאה התקבלה הבקשה כי הדיון בבקשות חברות הנמל וחברות התעבורה יתקיים בבית דין זה, וכן הוחלט על איחוד הדיון בכל הבקשות. אשר על כן, החלטה זו ניתנת במאוחד ביחס לכלל ההליכים הנ"ל (6 במספר). מעבר להוספת מספרי ההליכים הנוספים בכותרת, לא ראינו מקום לציין את מספרי כל ההליכים לצד שמות הצדדים.
4. משמדובר בהחלטה שעניינה מתן סעד זמני, כל קביעותינו הן לכאוריות בלבד, לצורך מתן החלטה זו.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

רקע כללי

5. בעקבות החלטת ממשלת ישראל, המכונה הרפורמה בנמלים, הוקמו שני נמלי ים חדשים בחיפה ובאשדוד, המופעלים על ידי נמל המפרץ בחיפה ונמל הדרום באשדוד (להלן – **נמל הצפון ונמל הדרום**) (להלן יחד – **הנמלים החדשים**). בכל אחד מהנמלים החדשים פועלת חברה שזכתה במכרז להפעלת הנמל. בשנת 2015 קיבלו הנמלים החדשים מהמדינה כתב הסמכה להיות תאגיד מורשה לפי סעיף 10 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד - 2004 (להלן – **כתב ההסמכה**). על פי כתב ההסמכה **חייבת** כל חברה ליתן שירות בתחום ניטול מכולות והחסנתן, והיא **רשאית** לתת שירותים נוספים, ובכללם ניטול מטען כללי.

6. על רקע החלטת הממשלה והקמת הנמלים החדשים, נוהל משא ומתן ממושך בין ההסתדרות, המדינה, הנמלים הוותיקים וחברת נמלי ישראל – פיתוח ונכסים בע"מ (להלן – **חנ"י**). בעקבות המשא ומתן נחתמו הסכמים קיבוציים המסדירים את השלכות הרפורמה על עובדי הנמלים הוותיקים ערב חתימת ההסכמים, לרבות עובדי מחלקת הים בכל נמל, כמפורט להלן:

- ביום 18.12.18 נחתם "הסכם עקרונות מוסכמים - נמל חיפה" (להלן – **הסכם העקרונות חיפה**), וביום 26.1.20 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד המסדיר את השלכות הרפורמה בנמלים על עובדי חברת נמל חיפה (להלן – **הסכם חיפה**);

- ביום 16.1.16 נחתם הסכם עקרונות בנמל אשדוד וביום 28.2.21 נחתם הסכם קיבוצי המסדיר את השלכות הרפורמה בנמלים על עובדי חברת נמל אשדוד (להלן – **הסכם אשדוד**).

- בשנת 2019 נחתמו הסכמים קיבוציים - כל חברת נמל וההסכם הקיבוצי שלה - בנוגע לעובדי מחלקת הים שלה. על-פי אותם הסכמים קיבוציים, הועברו עובדי מחלקות הים מהנמלים הוותיקים להיות עובדי חנ"י. החל מיום 1.1.22 הועברו להיות עובדי חברות התעבורה, שנותנות שירותים הן לנמלים הוותיקים והן לנמלים החדשים.

נציין, כי המדינה הייתה מעורבת מאד במשא ומתן לחתימת ההסכמים הקיבוציים הללו, אך היא אינה צד להם, וכי הממונה על השכר אישר אותם בהתאם לסמכותו על פי סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

7. בספטמבר 2021 החלה הפעלת נמל הצפון. הצדדים לא מסרו התייחסות מדויקת לנמל הדרום, וזה מצוי, ככל הנראה, בהפעלה חלקית מספר חודשים ספורים.
8. במהלך שנת 2021 החלו להיווצר עומסים כבדים בכניסת אניות לנמלים הוותיקים ונוצר "פקק ימי" של אניות רבות הממתינות ימים ארוכים לקבלת שירות. על פי הנמסר לנו בדיון שנערך ביום 31.1.22, נכון לבוקר אותו יום המתינו 63 אניות בכניסה לכלל הנמלים, מתוכם 58 אניות נושאות מטען כללי, 12 מתוכם רשומות כממתינות לכניסה למספנות ישראל, המפעילה גם היא באזור חיפה נמל לפריקת מטען כללי. בנסיבות אלה נערכו מספר פניות לגורמים המוסמכים על מנת שינקטו פעולות להקלת העומס.
9. ביום 17.1.22 הודיעה ההסתדרות לממונה הראשית על יחסי עבודה, לנמלים הוותיקים ולחברות התעבורה על שביתה מתוכננת של עובדיהם החל מיום 1.2.22 (להלן בהתאמה - **ההכרזה ו-השביתה**). בארבע ההודעות נכתבו עילות הסכסוך הבאות:

א." כוונה לעשות שימוש בנמלי הים החדשים או במי מהם, לפריקת מטען כללי, וזאת באופן חד-צדדי, כרעם ביום בהיר, ובניגוד מוחלט להבנות רבות שנים אשר היוו את הנחת העבודה בעת ניהול המשא-ומתן לחתימת הסכמי הרפורמה בנמלי הים. כל זאת מבלי שהנושא יהיה מוסדר מול צד העובדים, וזאת כנובע מחוסר תום-לב קיצוני של צד המעסיקים במהלך המשא-ומתן כאמור.

ב. התנהלות בחוסר תום לב קיצוני, בניגוד למתחייב ביחסי עבודה קיבוציים ככלל, ובפרט בסקטור הציבורי."

10. ברקע ההכרזה עמדה האפשרות לכניסת אנייה הנושאת מטען כללי לנמל הצפון ולפריקת המטען שם (ניטול המטען). אפשרות זו הביאה לחילופי מכתבים בין ההסתדרות לבין המדינה, ובהם ניתן ביטוי לעמדת המדינה שלפיה אין כל מניעה מהנמלים החדשים לספק שירותי ניטול למטען כללי. לטענת ההסתדרות, עמדת המדינה מנוגדת למצגים ולהסכמות מִצָּדה במשא ומתן לחתימת כלל ההסכמים הקיבוציים שנערכו אגב המשא ומתן לרפורמה בנמלים. ההסתדרות טענה כי **"הנחת היסוד והמצג הבסיסי שעמדו בשורש המשא ומתן הארוך להסכמי הרפורמה היו שתחום ניטול המכולות, והוא בלבד, הוא שנפתח לתחרות, שאת השלכותיה על העובדים יש להסדיר. פתיחת ניטול סוגי מטענים אחרים לתחרות**

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

לא נדונה עם ההסתדרות ולא הוסדרה איתה. חמור מכך, בחדרי המשא ומתן הוצג המצג ההפוך, לפיו אחד המפתחות להבטחת שרידותם של הנמלים הקיימים הוא שימור היתרון בתחום ניטול המטען הכללי ומטענים אחרים בידי הנמלים הקיימים, והמדינה לא תפגע ביתרון זה". ההסתדרות הוסיפה וטענה כי על בסיס מצג זה נערכו כל התחשיבים הכלכליים, נבנו המודלים הכלכליים לפיצוי והגנה על עובדי הנמלים הוותיקים, ניתנה הסכמתה להוצאת מחלקות הים מהנמלים הוותיקים בתמורה כלכלית שתשפר את מצבם הפיננסי לקראת התחרות המתקרבת, ונחתמו ההסכמים הקיבוציים המפורטים להסדרת הרפורמה בנמלים. לטענת ההסתדרות הטעם לכך שהנחת יסוד זו לא קיבלה ביטוי מפורש בהסכמים הקיבוציים נעוץ בהסבר שניתן לה בזמן אמת על ידי המדינה שלפיו בשל מגבלות משפטיות לא ניתן לעשות כן. אולם, כאמור ביסוד ההסכמים הקיבוציים עמדו "התחייבות ומצגים חד משמעיים" כי התחרות תהיה בתחום המכולות בלבד, ותחום המטען הכללי יהיה בטיפולם הבלעדי של הנמלים הוותיקים.

11. למען שלמות התמונה נציין כי ההסתדרות הבהירה בתגובתה לבקשות הצד של ההתאחדות ושל לשכת המסחר (סעיף 13) כי "בשלב זה" השביתה מתמצה בכך שעובדי חברות התעבורה לא יכניסו אניות מטען כללי לנמלים החדשים - כל חברת תעבורה לנמל החדש שלו היא מספקת שירותי תעבורה. ואילו, אניות הנושאות מכולות ימשיכו להיכנס לנמלים החדשים כסדרן, והטיפול בכל סוגי המטענים המגיעים לנמלים הוותיקים יימשך כסדרן, כפי שהיה ערב ההכרזה.

12. בדיון שנערך ביום 31.1.22 בבקשות לסעדים זמניים נקבע כי עד למתן החלטה לא יינקטו צעדים ארגוניים בכל אחד מהנמלים הוותיקים - חיפה או אשדוד, וגם לא בכל אחת מחברות התעבורה - חיפה או אשדוד, וזאת מכוח ההכרזה.

דיון והכרעה

13. לאחר שבחנו את כלל החומר המצוי בתיקים ואת טענות הצדדים לפנינו בכתב ובעל פה, לרבות שמיעת חקירות נגדיות קצרות של חלק מהעדים, הגענו לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשות למתן סעדים זמניים ולאסור על נקיטת צעדים ארגוניים כלשהם על פי ההכרזה.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

14. כידוע, זכות השביתה נגזרת מחופש ההתארגנות ומוכרת כזכות חוקתית, המעוגנת הן בחקיקה והן בפסיקה [סק"כ (ארצי) 8375-11-11 **לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים - הסתדרות העובדים הכללית החדשה** (2.2.2012) והאסמכתאות שם].

15. יחד עם זאת, זכות השביתה אינה מוחלטת וכפופה למגבלות מסוגים שונים: עילת שביתה לגיטימית המגשימה את תכלית זכות השביתה, להבדיל מעילה לא לגיטימית, כגון שביתה פוליטית; הסכסוך ביסוד השביתה אינו סכסוך משפטי, שאותו יש לברר בהליך משפטי; מגבלות הסכמיות שנטלה על עצמה נציגות העובדים, כגון התחייבות לשמירה על שקט תעשייתי או התחייבות לבידור חילוקי דעות במנגנון ליישוב חילוקי דעות שנקבע בהסכם הקיבוצי; מגבלות מכוח החוק, כגון חובה ליתן הודעה ולא לנקוט צעדים ארגוניים בפרק זמן של 15 ימים, על פי חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז - 1957; מגבלות מכוח הפסיקה, ובכלל זאת החובה לנהוג בתום לב ובהגינות וחובת נציגות העובדים לעשות שימוש בנשק השביתה כאמצעי אחרון ולאחר מיצוי מהלכי ההידברות בין הצדדים. מעבר לכך, גם עת נקבע כי קיימת זכות השביתה, יש לאזנה אל מול זכויות, אינטרסים ושיקולים אחרים, ובכלל זאת הנזק העשוי להיגרם למעסיק, לצדדים שלישיים ולציבור, ובמסגרת איזון זה בוחן בית הדין את מידתיות השביתה [בר"ע (ארצי) 50556-09-11 **הסתדרות העובדים הכללית החדשה, איגוד עובדי התחבורה - חברת רכבת ישראל בע"מ** (28.9.2011); סק"כ (ארצי) 34067-06-21 **מרכז השלטון המקומי בישראל - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, הסתדרות המעו"ף** (24.6.2021)].

16. כלל הצדדים בהליכים שבפנינו אשר מבקשים לאסור את השביתה העלו בפנינו שלל טעמים השוללים את החוקיות והלגיטימיות של הצעדים הארגוניים שאותם מבקשת ההסתדרות לנקוט (ולטענת חלקם אף נקטה בפועל במהלך תקופת הצינון), והמצדיקים מתן צו מניעה האוסר על שביתה מכל סוג שהוא. משמדובר בבקשה לסעד זמני; ומשמצאנו כי לעת הזו הוכח **לכאורה** כי השביתה מנוגדת להתחייבות ההסתדרות לשקט תעשייתי ולסעיפי מיצוי התביעות הנכללים בהסכמים הקיבוציים; ומאחר שמאזן הנוחות נוטה אף הוא לטובת מניעת השביתה - אין לנו צורך להידרש במסגרת החלטה זו לכל הטענות שהעלו הצדדים להליך, ואלה יתבררו במסגרת ההליך העיקרי.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

17. עיון בהסכם חיפה ובהסכם אשדוד מעלה כי ההסתדרות התחייבה לשקט תעשייתי ומיצוי תביעות בכל הנושאים המוסדרים בהסכמים הקיבוציים.

18. במבוא להסכם חיפה פורטו החלטות הממשלה הרלוונטיות (החלטה על הקמת שני נמלים חדשים, הפרטת נמל חיפה, הקמת חברות בנות ממשלתיות למתן שירותי ים), הכרזת סכסוך העבודה על ידי נציגות העובדים ביום 15.7.13 והסכם העקרונות חיפה, ובסופו של המבוא נאמר כי "הואיל - ובעקבות האמור נוהל משא ומתן עם נציגות העובדים בקשר להשלכות של העניינים האמורים על העובדים". בסעיף ההגדרות בהסכם חיפה (סעיף 2) הוגדר "יום תחילת התחרות" כ"יום תחילת מתן שירותי נמל בפועל באחד מן הנמלים החדשים בהתאם לכתבי הסמכתם מיום 28.5.2015". בהמשך, כולל ההסכם סעיפי מיצוי תביעות ושקט תעשייתי כמפורט להלן:

38" מיצוי תביעות, שקט תעשייתי ושיתוף פעולה

- 38.1 הסכם זה מהווה מיצוי מלא ומוחלט של כל תביעות הצדדים בכל הנוגע לעובדים כהגדרתם לעיל בקשר להשלכות על העובדים כתוצאה מהנושאים המוסדרים בהסכם זה, ומהנושאים המוסדרים במסמך העקרונות. בכל הנוגע להשלכות ההפרטה, יחול המיצוי כאמור ובלבד שהחלטת ההפרטה תבוצע בהתאם למסמך מתווה ההפרטה ולהסכם העקרונות.
- 38.2 אין באמור כדי לגרוע מזכותם של העובדים ו/או נציגות העובדים ליישום הסכמי עבודה קיימים לרבות הסכמי ההתייעלות המצורפים כנספחים א' עד ד' להסכם זה.

39. שקט תעשייתי

- 39.1 הצדדים מתחייבים בכל הנוגע לעובדים כהגדרתם לעיל כי לא ינקוט צד אחד או יחידה מיחידותיו נגד הצד השני או יחידה מיחידותיו, באמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית או כל פגיעה אחרת בהליכי העבודה או סדרה, ולרבות כל פגיעה או שיבוש העבודות התפעוליות הקשורות להקמת הנמל החדש, בקשר לנושאים המוסדרים בהסכם זה, ולנושאים המוסדרים במסמך העקרונות. בכל הנוגע להשלכות ההפרטה, יחול השקט התעשייתי כאמור ובלבד שהחלטת ההפרטה תבוצע בהתאם למסמך מתווה ההפרטה ולהסכם העקרונות.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

39.2 למען הסר ספק אין באמור כדי לגרוע מזכותם של העובדים להשתתף בשביתה שתוכרז ע"י ההסתדרות במישור הארצי של עובדי המגזר הציבורי או כלל המשק.

41. ביטול סכסוכי עבודה

כל סכסוכי העבודה הקיבוציים שהוכרזו או הודעו, הנוגעים לנושאים שהוסדרו בהסכם זה, לרבות סכסוך העבודה מיום 15.7.2013, והכל ביחס לעובדי חברת נמל חיפה בע"מ, בטלים עם החתימה על הסכם זה. עם חתימת הסכם זה לא נותרו סכסוכי עבודה".

סעיפי מיצוי תביעות ושקט תעשייתי בנוסח דומה, דהיינו התחייבות למיצוי תביעות ולשקט תעשייתי "בנושאים המוסדרים בהסכם זה" מופיעים גם בהסכמים הקיבוציים שנחתמו ביחס לסקטורים השונים בנמל חיפה שעניינם התייעלות ושיפור הפריזון, ושנכנסו לתוקפם עם חתימת הסכם חיפה.

19. במבוא להסכם אשדוד פורטו החלטת הממשלה על הקמת הנמלים החדשים, הסכמי העקרוניות שנחתמו בנמל חיפה ובנמל אשדוד, ההסכמים הקיבוציים למעבר מחלקת הים, הסדרת נושאים שונים בתשתיות נמל אשדוד, ובסופו של המבוא נאמר "הואיל - ובעקבות האמור נוהל משא ומתן עם נציגות העובדים בקשר להשלכות של העניינים האמורים על העובדים". בסעיף ההגדרות בהסכם אשדוד (סעיף 2) הוגדר "יום תחילת התחרות" כ"יום תחילת מתן שירותי נמל בפועל באחד מן הנמלים החדשים בהתאם לכתבי הסמכתם מיום 28.5.2015". בהמשך, כולל ההסכם סעיפי מיצוי תביעות ושקט תעשייתי כמפורט להלן:

39". מיצוי תביעות, שקט תעשייתי ושיתוף פעולה

39.1 הסכם זה מהווה מיצוי מלא ומוחלט של כל תביעות הצדדים בכל הנוגע לעובדים כהגדרתם לעיל בקשר להשלכות על העובדים כתוצאה מהנושאים המוסדרים בהסכם זה. סעיף זה יחול גם על הנושאים המוסדרים במסמך עקרוניות אשדוד 2016 לאור ובכפוף ליישום ההצהרות בהואילים.

39.2 ככל שיהיה שימוש ברציפים 24 ו-25 לצורך מתן שירותי נמל לתעשיית הגז הטבעי בלבד ולתקופה של עד 15 שנה מיום זכיית הזכיון במכרז למתן שירותי נמל לתעשיית הגז הטבעי, יחול מיצוי מלא ומוחלט בקשר להשלכות על העובדים [כ] כל שיהיו מהשימוש ברציפים אלו לצורך

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

שירותי נמל לתעשיית הגז הטבעי בלבד. הוראה זו תחול עד 1.1.2036.

39.3 למען הסר ספק מובהר כי נושא הפרטה לא מוסדר בהסכם זה. האמור אינו גורע מטענות הצדדים לגבי יישום סעיף 18 להסכם עבודה 2005 (הפרטה) ומטענות הצדדים ליישום מתווה הפרטת נמל חיפה (כאמור בהסכם הקיבוצי בנמל חיפה מיום 26.1.2020 בעניין הרפורמה) בחברה.

39.4 אין באמור כדי לגרוע מזכותם של העובדים ו/או נציגות העובדים ליישום הסכמי עבודה קיימים לרבות הסכמי ההתייעלות המצורפים כנספחים א' - ג' להסכם זה.

שקט תעשייתי

.40

40.1 הצדדים מתחייבים בכל הנוגע לעובדים כהגדרתם לעיל כי לא ינקוט צד אחד או יחידה מיחידותיו נגד הצד השני או יחידה מיחידותיו, באמצעי שביתה או השבתה, מלאה או חלקית או כל פגיעה אחרת בהליכי העבודה או סדריה, ולרבות כל פגיעה או שיבוש העבודות התפעוליות הקשורות להקמת הנמל החדש, בקשר לנושאים המוסדרים במסמך העקרונות אשדוד 2016 לאור ובכפוף ליישום ההצהרות בהואילים.

....

40.3 למען הסר ספק מובהר כי נושא הפרטה לא מוסדר בהסכם זה. האמור אינו גורע מטענות הצדדים לגבי יישום סעיף 18 להסכם עבודה 2005 (הפרטה) ומטענות הצדדים ליישום מתווה הפרטת נמל חיפה (כאמור בהסכם הקיבוצי בנמל חיפה מיום 26.1.2020 בעניין הרפורמה) בחברה.

....

40.5 למען הסר ספק אין באמור כדי לגרוע מזכותם של העובדים להשתתף בשביתה שתוכרז ע"י ההסתדרות במישור הארצי של עובדי המגזר הציבורי או כלל המשק.

ביטול סכסוכי עבודה

.41

כל סכסוכי העבודה הקיבוציים שהוכרזו או הודעו, הנוגעים לנושאים שהוסדרו בהסכם זה, לרבות סכסוך העבודה מיום 15.7.2013 ביחס לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ, בטלים עם החתימה על הסכם זה. עם חתימת הסכם זה לא נותרו סכסוכי עבודה."

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

20. כפי העולה מסעיפי מיצוי התביעות והשקט התעשייתי המפורטים לעיל, התחייבות נציגות העובדים למיצוי תביעות ולשקט תעשייתי אינה מוחלטת, אלא מוגבלת **"לנושאים שהוסדרו בהסכם זה"**. סלע המחלוקת בין המדינה והנמלים הוותיקים לבין ההסתדרות הוא בשאלת היקף **"הנושאים שהוסדרו בהסכם זה"**.

לטענת ההסתדרות, נוכח המצגים וההתחייבויות שניתנו במהלך המשא ומתן, הנחת היסוד בבסיס ההסכמים הקיבוציים שנגזרו ממנו הייתה שהתחרות בין הנמלים החדשים לבין הנמלים הוותיקים תוגבל לתחום ניטול מכולות בלבד, ולכן השלכות התחרות של ניטול מטען כללי לא הוסדרו בהסכמים הקיבוציים, ועל כן לא חלים סעיפי מיצוי התביעות והשקט התעשייתי. בנוסף, כך לשיטת ההסתדרות, אין לאכוף סעיפים אלה בשל התנהלות המדינה, המתנערת ממצגיה ומהתחייבויותיה, באופן העולה כדי חוסר תום לב.

מנגד, טוענים המדינה והנמלים הוותיקים כי סעיפי מיצוי התביעות והשקט התעשייתי חלים על כל ההיבטים הקשורים ביישום הרפורמה בנמלים והקמת הנמלים החדשים, והדבר עולה גם מהמבוא להסכמים הקיבוציים ומביטול סכסוך העבודה מחודש יולי 2013; לא ניתנה כל התחייבות כי התחרות של הנמלים הוותיקים עם הנמלים החדשים תוגבל לניטול מכולות בלבד, דרישת ההסתדרות לקבלת התחייבות כזו נדחתה וההסתדרות אף מאשרת בטענותיה עתה כי הוסבר לה שלא ניתן לתת התחייבות כזו; ההסתדרות הייתה מודעת לתוכנם של כתבי ההסמכה, המתירים לנמלים החדשים לעסוק גם בניטול מטען כללי, כעולה גם מסעיף ההגדרות בהסכמים הקיבוציים; ההסתדרות לא סייגה את ההתחייבות למיצוי תביעות ולשקט תעשייתי ביחס לניטול מטען כללי על ידי הנמלים החדשים, אף שעשתה זאת בנוגע לנושאים אחרים (הפרטת נמל חיפה במתווה המוסכם בלבד והפרטת נמל אשדוד); נוכח האמור, התנהלות נציגות העובדים, המתנערת מהתחייבותה למיצוי תביעות ולשקט תעשייתי, ובמיוחד נוכח התמורות הגבוהות שניתנו בהסכמים קיבוציים אלה, נגועה בחוסר תום לב.

21. כאמור, החלטה זו עניינה במתן סעד זמני, ועל כן השאלה היא האם הוכחה זכות לכאורה. לטעמנו, לכאורה, פירוש ההסכמים הקיבוציים עשוי להתיישב יותר עם עמדת המדינה והנמלים הוותיקים מאשר עם עמדת ההסתדרות. מחד גיסא, לפי סעיף 8 בהסכם אשדוד ובהסכם חיפה, לכאורה, התנאי להפעלת רשת הביטחון לפרמיה קשור אך ורק לירידה בהיקף המכולות ולכן לכאורה הוא אינו מספק הגנה

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

מפני ירידה בהיקף הפרמיה בשל ירידה במטען כללי ; אולם, מאידך גיסא, לפי לשון ההסכמים הקיבוציים, הוסדרו בהם מכלול הנושאים הכרוכים ברפורמה בנמלים והשלכותיה על עובדי הנמלים הוותיקים, מבלי להבחין בין סוגי המטענים שיעסקו בהם הנמלים החדשים ומבלי להוציא איזה מהם מתחולת ההסכמים או מתחולת השקט התעשייתי או מיצוי התביעות. על כן יש לבחון אם עלה בידי ההסתדרות להוכיח אחרת. אכן, ההסתדרות הציגה ראיות שאין להקל בהן ראש אשר עשויות לתמוך בגרסתה כי במסמכים ובפורומים שונים דובר על ידי גורמים שונים על כך שהתחרות בין הנמלים החדשים לנמלים הוותיקים תהיה בתחום ניטול המכולות בלבד. גם העדים מטעם המדינה מאשרים כי **"לאורך כל המשא ומתן ההערכה של כל הצדדים למשא ומתן הייתה שהחברות המפעילות יעדיפו לתת שירותים בתחום המכולות, ..."** (תצהיר גב' עדי חכמון), וכי **"ההערכה של כל הצדדים למשא ומתן הייתה שהחברות שיפעילו את הנמלים החדשים יתרכזו בתחום המכולות"** (תצהיר מר יצחק בלומנטל), אך בד בבד לגרסתם היה ברור כי הנמלים החדשים יהיו רשאים בהתאם לכתבי ההסמכה, לתת שירותים בכל תחומי המטען, לרבות תחום המטען הכללי, ודרישת ההסתדרות להגביל את התחרות לתחום ניטול המכולות נדחתה. בשלב זה של ההליך, שמענו רק חקירות נגדיות קצרות ורק של חלק מעדי המדינה, ולא נפרשה בפנינו התשתית הראייתית המלאה. לא נעלם מעינינו כי גב' חכמון לא התייצבה להיחקר על תצהירה. נוכח סד הזמנים בו נקבע הדיון. יחד עם זאת, לא שוכנענו כי די בכך כדי להטות את כף המאזניים לקבלת גרסתה העובדתית של ההסתדרות, בין היתר בשים לב לטעם שהובא לאי התייצבותה של גב' חכמון (סד הזמנים שבו נקבע הדיון והתחייבויות קודמות). בשלב זה, הגענו למסקנה כי המדינה והנמלים הוותיקים עמדו **בנטל ההוכחה הלכאורי הנדרש לצורך מתן סעד זמני**, והוכיחו לכאורה כי סעיפי מיצוי התביעות והשקט התעשייתי בהסכמים הקיבוציים מגבילים את זכות השביתה של ההסתדרות בנושאים הכרוכים בהשלכות הרפורמה בנמלים, ובכלל זאת מתן שירותים בתחום המטען הכללי בנמלים החדשים. דהיינו, בשלב זה, לא ניתן לקבוע כי ההסתדרות הוכיחה כי ה"הנושאים המוסדרים בהסכם זה" כאמור בסעיפי מיצוי התביעות והשקט התעשייתי אינם חלים עת מדובר בהשלכות התחרות בין הנמלים החדשים לבין הנמלים הוותיקים בתחום ניטול מטען כללי. כמו כן, על יסוד התשתית העובדתית שנפרשה לפנינו, לא ניתן לקבוע כי התנהלות המדינה

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

והנמלים הוותיקים מצדיקה את אי אכיפת השקט התעשייתי ומיצוי התביעות. יודגש, כי כמתחייב מהעובדה שמדובר בהחלטה בבקשה לסעד זמני, קביעות אלה הן לכאוריות, על יסוד התשתית הראייתית שנפרשה בפנינו.

22. גם מאזן הנוחות נוטה למתן הסעד המבוקש. כך, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי קיים תור של עשרות אניות הנושאות מטען כללי וממתינות לפריקתו הן בחיפה (לרבות בנמל מספנות ישראל) והן באשדוד, וכי הנמלים הוותיקים אינם עומדים בעומס פריקתן. לא הייתה מחלוקת של ממש גם על הנזקים החמורים הנגרמים כבר עתה למשק הישראלי ולחברי ההתאחדות ולשכת המסחר כתוצאה ממצב דברים זה. על כן, גם אם מדובר בצעדים ארגוניים בהיקף מצומצם, המונעים אך ורק ניטול מטען כללי בנמלים החדשים, וקל וחומר אם יוחרפו הצעדים הארגוניים וינקטו גם בנמלים הוותיקים, מדובר בנזק כבד מאד למשק הישראלי. מעבר לכך. הצעדים הארגוניים המתוכננים יפגעו, אם יינקטו, באופן ממוקד בנמלים החדשים, צדדים שלישיים אשר אינם מעורבים בסכסוך, אשר על פי תנאי המכרז וכתבי ההסמכה רשאים לעסוק בכל תחום, לרבות תחום מטען כללי, ולכן יש ליתן משקל לפגיעה בהם.

עוד יש לציין את הנזק העשוי להיגרם לחברות התעבורה, שיימנע מהן לתת שירותים על פי כתב ההסמכה שלפיו הן פועלות, במצב שבו אין לסכסוך בין ההסתדרות והמדינה על התחרות בתחום ניטול מטען כללי כל השלכה על עובדיהן (ומבלי להידרש בשלב זה לשאלה אם בכלל ההסתדרות רשאית לנקוט צעדים ארגוניים בחברות התעבורה בשל השלכות הרפורמה בנמלים על עובדי הנמלים הוותיקים, לא כל שכן במתכונת שעליה היא הודיעה).

מנגד, לא הוכח לכאורה כי ייגרם לעובדי הנמלים הוותיקים נזק של ממש ממתן סעד זמני עד להכרעה בהליך העיקרי, עת מטבע הדברים מדובר במתן סעד זמני לתקופה מוגבלת. שכן, במצב הדברים היום, נוכח העומס בכל הנמלים והתור הארוך של האניות הממתינות לכניסה ולפריקה, על פני הדברים לא תהיה פגיעה כלכלית משמעותית בנמלים הוותיקים אם מספר אניות יפרקו מטען כללי בנמלים החדשים ולא בנמלים הוותיקים.

23. משהגענו למסקנה כי די באמור לעיל כדי להצדיק מתן סעד זמני, לא מצאנו מקום להתייחס ליתר טענות הצדדים, העובדתיות והמשפטיות, בהינתן שהאחרונות הן טענות כבדות משקל המצריכות דיון מעמיק, שמטבע הדברים לא ניתן לערוך אותו

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 55221-01-22 ; סק"כ 56051-01-22

סק"כ 58560-01-22 ; סק"כ 62475-01-22

סק"כ 67050-01-22 ; סק"כ 67544-01-22

במסגרת החלטה בבקשה לסעדים זמניים. כל טענות הצדדים שמורות להם, והטענות יתבררו במסגרת ההליך העיקרי.

24. **סוף דבר:** מתקבלת הבקשה לסעדים זמניים, וניתן בזאת צו האוסר על קיום שביתה, שיבושי עבודה וצעדים ארגוניים מסוג כלשהו, בין אם על ידי עובדי איזה מהנמלים הוותיקים ובין אם על ידי עובדי איזו מחברות התעבורה, ומורה על המשך קיומה של העבודה הסדירה והרגילה הן בנמלים הוותיקים והן בחברות התעבורה, וזאת עד למתן פסק הדין בהליך המאוחד העיקרי.

25. החלטה בדבר אופן המשך הדיון בהליך המאוחד העיקרי תינתן בנפרד.

ניתנה היום, א' אדר א' תשפ"ב (02 פברואר 2022) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

חני אופק גנדלר,
שופטת

לאה גליקסמן,
שופטת

אילן איטח,
סגן נשיאה, אב"ד

גברת חיה שחר,
נציגת ציבור (עובדים)

גברת יעל רון,
נציגת ציבור (עובדים)

גברת ברכה סמו,
נציגת ציבור (מעסיקים)

מר עצמון ליפשיץ,
נציג ציבור (מעסיקים)